

τεύματα, ότινα όμοϋ μετά των νησιωτών ηγάγκασαν τούς εις τά φρουρία έγκλεισμένους Γάλλους να παραδοθώσι. Έκτοτε άρχεται η άγγλική κατοχή της νήσου, την όποιαν οι κάτοικοι αυτής διεκήρυξαν ότι προτιμώσιν από τās προταθείσας δύο λύσεις: Τήν εις τό βασιλειον της Νεαπόλεως εκ νέου ύποταγήν των, ή την επανίδρυσιν του τάγματος των Ίπποτών. Έ συνθήκη των Παρισίων του 1814 ανεπέκρυσεν τήν Μ. εις τήν Άγγλίαν, εκτοτε δέ η νήσος συνεχώς άναπτύσσεται.

Μάλχος. Καρχηδόνιος στρατηγός (600—550 π. Χ.). Έπολέμησεν επιτυχώς κατά των Λιβύων. Ήττηθείς όμως έν Σαρδηνία, εξορίσθη. Έπιζητήσας ειτα και μη επιτυχών τήν μετάλησίν του, επολιόρκησε και εκυρίευσεν τήν παρτίδα του, εφόρευσε δέ προς έκδικήσιν δέκα εκ των αντιπάλων. Μετ' όλίγον όμως κατεδικάσθη εις θάνατον, διότι απέβλεπεν εις τήν άπολυταρχίαν.

Μαμάι. Τάταρος Χάνης, βασιλεύσας τής περι τήν Βόλγαν χώρας 1361—1380. Ήτο βασιλεύς πολεμικώτατος, κατ' επανάληψιν ελθών εις σύγκρουσιν προς τούς Ρώσους μέχρις ου τό 1380, μετά τινά άτυχή μάχην παρα τό Κουλικοβο, κατεδιώχθη και έφρονεϋθη.

Μαμελούκοι. Άραβική όνομασία, ή όποία ειχεν άποδοθη εις τούς Τούρκους και Κιρκασίους δούλους, εκ των όποίων οι άπόγονοι του Σαλαδίν ειχον συγκροτήσει τήν ιδιαιτέραν των σωματοφυλακήν. Πολλοί των σωματοφυλάκων τούτων, ανεληθόντες εις τά ύψηλά αξιώματα, κατώρθωσαν νά κυριαρχήσουν τής Αιγύπτου. Η άρχή του στρατιωτικού αυτού τάγματος άναρχεται εις τόν Μογγόλον Τζίζγης-Χάν. Ο άγιουδιβή; σουλτάνος; Μαλέκ Σιλέκ, άγοράσας παρα των Μογγόλων τούς σκλάβους αυτούς, τούς εγκατέστησε περι τά άνάκτορά του προς φρουρήσιν, ακολουθώσας δέ, συγκροτήσας αυτούς στρατιωτικώς και εθίσας τούτους εις σιδηράν πειθαρχίαν, τούς διαιόρασεν εις τās πλέον αξιολόγους πόλεις τής Αιγύπτου, των όποίων ανέλαβον τήν φρουρήσιν. Μετά καιρόν, όταν έφρονεϋθη ο σουλτάνος Μαλέκ Μαάδαμ, ο νικητής του Λουδοβίκου του Θ', ο τότε άρχηγός των Μ. Άζεδιν Μοές-Άιβέκ ανεκήρυξε βασιλεύσαν τήν σουλτανομήτορα Χατζερεδδώρ, τήν όποιαν νυμφευθείς κατόπιν ανεκήρυξε και έαυτόν σουλτάνον (1254). Και ούτος έννε ο ίδρυτής τής λεγομένης Δυναστείας των Μ., ή όποία σύν τώ χρόνω διηρέθη εις δύο συγγενείς Δυναστείας, τήν των Βαχαριτών (1254-1382) δηλ. ναυτικών σουλτάνων και τήν των Βορτζιτών (1382-1517), δηλ. των σουλτάνων οι όποιοι εφρούρουν τά ισχυρότερα «βόρτζ», ήτοι φρούρια. Μολονότι ή βασιλεία των Μ. σουλτάνων εταράσσεται από έσωτερικάς διενέξεις, ύπηρεσεν ουχ ήτιον εποχή, κατά τήν όποιαν τό κράτος των απέβη ισχυρόν και σημαντικό. Οι σουλτάνοι Βιβάρος, Κελαούν, Μωχάμετ-βέν-Κελαούν, έλάμπρυναν και έδόξασαν τήν βασιλείαν των. Έπίσης ο σουλτάνος Μπαρσμπαί, ο όποιος συνεύριψε και τήν δυναστείαν των Φράγκων Λουζινιάν εις Κύπρον (βλ. λ. Ίανός). Ο Τούρκος σουλτάνος Σελήμ, έπελθών κατά τής Αιγύπτου κατά τό 1517, έτερμάτισε τήν δυναστείαν των Μ., κατανικήσας τόν σουλτάνον Τουράμ βέν και προσαρτήσας τήν Αίγυπτον, ως έπαρχίαν Όθωμανικήν, εις τό Τουρκικόν κράτος. Χάριν τής ιστορίας σημειούμεν ότι εις τήν εκστρατείαν εκείνην του Σελήμ κατά των Μ. ειχον λάβει μέρος και μερικοί Έλληνες, ιδίως Πελοποννησίοι, υπό τήν άρχηγίαν του εκ του χωρίου Τσιουρωτά των Καλαβρύτων καταγομένου Έλληνος ευπατρίδου Γεωργίου Τσερωτά, εις τόν όποιον ο σουλτάνος Σελήμ απένειμε τόν τίτλον του μπέη και του «σαχητή του Μορώς». (βλ. λ. Τσερωτάς). Σύν τώ χρόνω όμως ή έξουσία τής Ύψηλης Πύλης επί τής Αιγύπτου εξησθένει και κατά τό 1766 ο Μ. Άλή βέης, ευρίσκων ευθετον τήν περιστασίαν, έξεδίωξε τόν Τούρκον πασσάν εκ Αιγύπτου, κατανικήσας τόν τουρκικόν στρατόν και ανεκήρυξεν έαυτόν σουλτάνον τής χώρας. Κατά τό 1811 ο Μ. έξηγερόθησαν κατά του τότε άντιβασιλέως τής Αιγύπτου Μεχμέτ-Άλή (βλ. λ.), πατρός του περιφήμου στρατάρχου Ίμβραήμ, άλλ' ούτος, κατώρθώσας να τούς εγκλιση έντός του φρουρίου του Καίρου, τούς έξώντισεν άπαντας. Τότε ανεγνωρίσθη και η κυριαρχία τής Ύψηλης Πύλης επί τής Αιγύπτου, (βλ. λ. Αιγύπτου). Θ. Δ.

Μαμερκος. Τύραννος τής Κατάνης έν Σικελία. Πολεμήσας μετά των Καρχηδονίων κατά του Τιμολέοντος, και ήττηθείς, εφρονεϋθη υπό των Συρακουσών.

Μαμέζ. (Mamez) χωρίον τής Γαλλίας (επαρ. Perronne) όπερ καταληφθέν υπό των Γερμανών έν άρχή του Μεγ. Πολέμου άνακατελήφθη υπό των Άγγλων τήν 1 Ίουλίου 1916. Παρ' αυτό κείται και τό όμώνυμον δάσος διά τήν κατοχήν του όποίου διεξήχθησαν λυσώδεις άγώνες, τό πρώτον δεκαήμερον του Ίουλ. 1916, ήτοι έν άρχή τής μεγάλης μάχης του Σόμ. (βλ. λ.).

Μαμίδ Έρρίκος. Φιλέλληνας αξιωματικός, καταγομένος εκ Σαρδηνίας. Κατήλθεν εις τήν Ελλάδα μετά του στρατηγού Νόρμαν έν Πύλω τό πρώτον και κατετάχθη υπό τόν άνωτέρω στρατηγόν εις τόν λόχον των Φιλελλήνων. Έφρονεϋθη μαχόμενος έν Πέτα κατά τήν άτυχή μάχην του Ίουλίου 1822.

Μαμουές. Μελανή πυρίτις, έχουσι κόκκους διαμέτρου 15 χιλ., 2—22 χιλ., 9. Η πυρίτις αυτή όφείλεται εις τόν Άμερικάνον στρατηγόν Rodman, όστις απέδειξε τήν επίδρασιν του μεγέθους των κόκκων τής μελανής πυρίτιδος εις τās διαφόρους συνθήκας τής βολής. Πειράματα, εκτελεσθέντα υπ' αυτού, απέδειξαν ότι η πίεσις έν τώ κοίλω, μετρηθείσα διά του συγέως Rodman, ήλαττούσε εφόσον τό μέγεθος των κόκκων ηΐκανε και ότι αι ταχύτερες ηδύναντο να διατηρώνται ταυτόχρονως διά τής επαυξήσεως του γεμισματος. Η πυρίτις μ. εχρησιμοποιήθη έν τώ πυρικό τής ξηρος.

Μαμουέςης Ίωάννης. Έκ των καπετανών κατά τήν διάρκεια του άπελευθερωτικού άγώνος. Κατήγετο εκ Παρνασσίδος από τό χωρίον Δρέμιστα. Αποδυσθείς προεπαναστατικώς εις τόν κλέφτικον βίον, ετάχθη, άμα τή επαναστάσει, εις τό σωμα του άρχατωλού Παβουργιά, μετά δέ τήν μάχην των Σαλώνων και τήν ανάδειξιν του

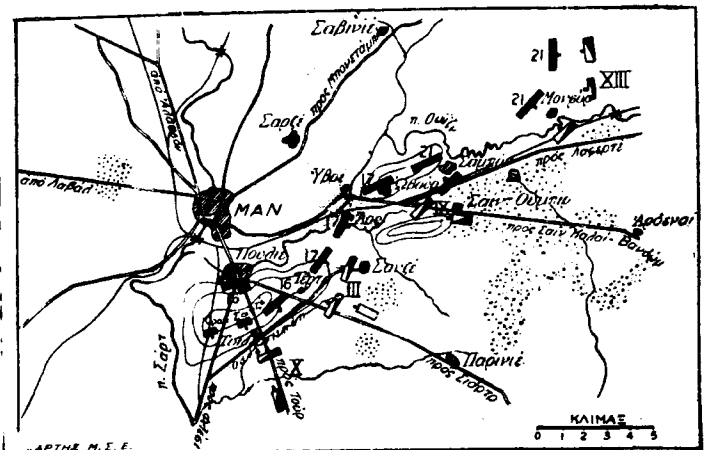
Γκούρα, του όποιου ήτο εξαδέλφος, ετάχθη υπό τās διαταγās αυτού και παρέμεινε πιστός μέχρι του, έν τή πολιορκία τής Άκροπόλεως Αθηνών, έπισυμβάντος θανάτου του Γκούρα, αναλαβών ειτα τήν φρουραρχίαν των άτάκτων. Μετά τήν επανάστασιν, κατετάχθη εις τόν τακτικόν στρατόν, ύπηρετήσας κατά τήν βασιλείαν του Όθωνος και αναδειχθείς αυστηρός διώκτης των πολλών κατά τήν διάρκεια τής Α' δυναστείας στασιαστών και επαναστατών. Προήχθη μέχρι του βαθμού του ύποστρατήγου και απέθανεν έν Αθήναις τό 1867. *Ηρακλής Μ.*, υιός του προηγουμένου, έσπούδασε τά στρατιωτικά και έξελθών τής σχολής των Ευελπίδων εις τό πυροβολικόν, προήχθη μέχρι του βαθμού του ύποστρατήγου.

Μαμουέςης Γκούρας. Άνθυποπλοίαρχος. Έγεννήθη τό 1888, κατετάχθη εις τό Π. Ν. τήν 8/7/1906 και εφρονεϋθη επί του «Άβέρωφ» κατά τήν ναυμαχίαν τής Έλλάς 1912.

Μαμφρέδος. Ήγεμών του Τάραντος και βασιλεύς των δύο Σικελιών. Ήτο νόθος υιός του Αυτοκράτορος Φρειδερίκου Β', γεν. κατά τό 1231. Εύρίσκειτο εις συνεχή πόλεμον προς τέσσαρας κατά σειράν εκ των παπών, Ίννοκέντιον Δ', Άλέξανδρον Β', Ούρβανόν Δ' και Κλήμενα Δ'. Ο τελευταίος ούτος, βοηθούμενος και από τόν Κάρολον τόν Άδηνγαυικόν, κατώρθωσε να νικήση τόν Μ. εις τό Βενεβέντον (1266). Κατά τήν μάχην εκείνην εφρονεϋθη και ο ίδιος ο Μ.

Μάν. (Le Mans). Πόλις τής Γαλλίας, πρωτ. του νομού Sarthe επί του ποτ. Sarthe. Παρ' αυτήν έλαβε χώραν τό 1871 κατά τόν Γαλλογερμανικόν πόλεμον μάχη μεταξύ των Γάλλων (Στρατιά του Λείγηνος) και των Γερμανών (Στρατιά του πρίγκηπου Φρειδερίκου).

Μάχη του Μάν. (10—11 Ίανουαριου. 1871). Μετά τήν επί τής γραμμής Ζιόζιν άποτυχίαν τής, ή 2α Γαλ. Στρατιά του Λε γηνος ύποχωρεί προς τήν κατεύθυνσιν του Μάν (καταδικωομένην ύπό τής Στρατίας του Πρίγκηπου Φρειδερίκου Καρόλου) και τήν 13 Δεκεμ. 1870 εκκαθίσταται επί του Λείγηνος εις όχυράν τινα τοποθεσίαν, όπου ο στρατηγός. Chanzy ελπίζει να του δοθη ο χρόνος, ίνα αναπαυθώσιν όλιγον τα καταπεποιημένα στρατεύματα και να ανασυγκροτηθώσι τά τμήματά του, άτινα ειχον άνάγκην άνασυντάξεως, κατόπιν των τελευταίων μαχών. Άλλά άμέσως τήν επομένην 14 Δεκ. προσεβλήθη υπό άπηνώς καταδιώκοντος άντιπάλου του και μετά διήμερον άγώνα, άπειλούμενος να κυκλωθη ύπ' αυτόν, άναγκάζεται και πάλιν εις ύποχώρησιν. Τήν 19 Δεκ. ή Γαλ. αυτη Στρατιά φθάνει εις Μάν, όπου ηδυνήθη τέλος επί τινας ημέρας να αναπαυθη και να αναδιοργανωθη. Η Γερμ. Στρατιά, παράγματι έξηγημένη και αυτη και έχουσα έπίσης άνάγκην αναταύσεως, δέν ύπερβαίνει τήν γραμμήν του

Λείγηνος. Έπειδή δέ συμπλοκαί τινες, λαβούσαι χώραν εις Βιερζόν και Ζιέν, παρείχον τό ένδόσιμον επιθέσως τής Στρατίας του Βούρβαχη (1η στρ. Λείγηνος) προς Παρισίους, ο πρίγκηπος Φρειδερίκος Κάρολος, όστις ειχε τήν έντολήν τής καλύψεως των πολιορκούντων τήν Γαλ. πρωτεύουσαν στρατευμάτων από τής κατευθύνσεως ταύτης, άφίνει μεταξύ Βανδώμ και Μπλόα ίνα επιτηρή τήν Στρατιάν Chanzy τό Χ Σ. Στρ., κατευθύνει προς Σιάρτε τό άπόσπ. στρατιάς του Μεγ. Δουκός του Μεκλεμβούργου, (μειωθέν εις τό XIII Σ. Σ. ήτοι τήν 17ην και 22αν μερ., μετά τήν εις Όρλεάνην επάνοδον του Ι Βανταρικού Σ. Σ.), και άνακαλεί τά III και IX Σ. Σ. εις Όρλεάνην, όπου, βεβαιωθείς μετ' όλίγον ότι ο Βούρβαχη δέν ειχεν επιθετικές προθέσεις, ηδυνήθη να άφήση τά στρατεύματά του μέχρι τέλους Δεκεμβρίου να αναπαυθώσι, δεδομένου ότι ειχον άπόλυτον άνάγκην αναπαύσεως. Περι τά τέλη Δεκεμ. κατόπιν νέων πινών συμπλοκών, λαβούσων χώραν ταυτόχρονως προς Βανδώμ και προς Ζιέν, ο στρατ. Moltke, φοβούμενος συνδεδασμένην τινά επίθεσιν των δύο Γαλ. Στρατιών του Λείγηνος, αποφασίζει να εκκαθαρίση τό ταχύτερον τήν κατάστασιν και διατάσσει τόν πρίγκηπα Φρειδερίκον Κάρολον να επιτεθή κατά τής Στρατίας του Chanzy, άφίγων εις Όρλεάνην, ίνα επιτηρή τήν στρατιάν του Βούρβαχη, τήν 25ην μερ. μόνον. Άλλά ταύταχρόνω; τό VII Σ. Σ., ήχθη από Ναί εις ΐζερ, τό δε II Σ. Σ., άποσυρθέν τής πολιορκίας των Παρισίων, κατηνθύνθη προς Μονταρζι. Τήν 2 Ίαν., ο πρίγκηπος Φρειδερίκος Κάρολος τίθεται έν πορεία προς Μάν διά τριών φαλάγγων. Δεξιά τό XIII Σ. Σ. (17ην, 22αν Μερ. Πεζ.) δια Σιάρτε και τής κοιλιάδος του Ουίζιν διά Λά Φερει Μπερνάρ. Είς δια Σιάρτε και τής κοιλιάδος του Ουίζιν διά Λά Φερει Μπερνάρ. Είς δια τό κέντρον τό III και IX Σ. Σ. δια των δια Βαντώμ και Σαιν Καλαί οδών. Άριστερά τό Χ Σ. Σ. δια των δια Λασιάρτς και Σιατώ-ντύ-Λο-όδων. Τέλος τέσσαρες μερ. ίππικού κύλιπτους τό μέτωπον και